

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

2024. gada 21. februārī*

Publiski līgumi – Sarunu procedūra bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas –
Dezinfekcijas robotu piegāde slimnīcām Eiropā – Ārkārtēja steidzamība – Covid-19 –
Prasītāju nepiedalīšanās iepirkuma procedūrā – Atcelšanas prasība – Individuāla skāruma
neesamība – Strīda līgumiskais raksturs – Nepieņemamība – Atbildība

Lietā T-38/21

Inivos Ltd, Londona (Apvienotā Karaliste),

Inivos BV, Roterdama (Nīderlande),

ko pārstāv *R. Martens, L. Hoet* un *A. Van Laer*, advokāti,

prasītājas,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *L. André* un *M. Ilkova*, pārstāves,

atbildētāja,

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

apspriedes laikā šādā sastāvā: priekšsēdētājs D. Špilmans [*D. Spielmann*], tiesneši V. Valančus [*V. Valančius*], R. Mastrojāni [*R. Mastroianni*], M. Brkana [*M. Brkan*] (referente) un T. Tots [*T. Tóth*],

sekretārs: P. Kullens [*P. Cullen*], administrators,

ņemot vērā 2021. gada 21. maija rīkojumu *Inivos* un *Inivos/Komisija* (T-38/21 R, nav publicēts, EU:T:2021:287),

ņemot vērā rakstveida procesu,

pēc 2023. gada 28. februāra tiesas sēdes,

pēc tiesneša V. Valančus amata termiņa beigām 2023. gada 26. septembrī, ņemot vērā Vispārējās tiesas Reglamenta 22. pantu un 24. panta 1. punktu,

* Tiesvedības valoda – angļu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar savu prasību prasītājas *Inivos Ltd* un *Inivos BV* lūdz, pirmkārt, pamatojoties uz LESD 263. pantu, atcelt Eiropas Komisijas 2020. gada 18. septembra lēmumu veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, lai iegādātos dezinfekcijas robotus (turpmāk tekstā – “lēmums veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas”), 2020. gada 3. novembra lēmumu par šī līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu”), kā arī 2020. gada 19. novembra lēmumu par pamatlīgumu noslēgšanu ar diviem tirgus dalībniekiem un atzīt šos pamatlīgumus par spēkā neesošiem un, otrkārt, pamatojoties uz LESD 268. pantu, atlīdzināt kaitējumu, kas tām esot nodarīts šo lēmumu dēļ.

Tiesvedības priekšvēsture

- 2 Prasītājas, kas reģistrētas Apvienotajā Karalistē un Nīderlandē, darbojas medicīnas tehnoloģiju jomā un specializējas infekciju profilaksē un kontrolē.
- 3 Covid-19 krīzes dēļ Komisija nolēma, izmantojot ārkārtas atbalsta instrumentu, palīdzēt dalībvalstīm iegādāties robotus slimnīcu iekšējai dezinficēšanai. Pēc pieejamo tehnoloģiju analīzes tā izvēlējās dezinfekcijas veikšanu ar ultravioleto (UV) gaismu, izmantojot autonomus robotus.
- 4 Balstoties uz Covid-19 krīzes radīto steidzamības pamatojumu, Komisija 2020. gada 18. septembrī nolēma veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV 2018, L 193, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Finanšu regula”), I pielikuma 11.1. punkta otrās daļas c) apakšpunktam.
- 5 Lai sagatavotu iepirkuma procedūru un apkopotu informāciju par attiecīgo tirgu, kā arī par potenciālajiem piegādātājiem, Komisija saskaņā ar Finanšu regulas 166. pantu veica iepriekšēju tirgus izpēti, nosūtot aptaujas veidlapu konkrēti –apvienībām un citām struktūrām, kuras apvieno robotu ražotājus.
- 6 Pamatojoties uz šo tirgus izpēti, Komisija izveidoja plašu piegādātāju datubāzi, kuri pēc tam tika vērtēti, balstoties uz iepriekš noteiktiem kritērijiem, proti, *CE* zīmi (nepieciešamais nosacījums), ražošanas jaudu (vismaz 20 vienības mēnesī) un robotu piegādes slimnīcām pieredzi (vismaz 10 roboti).
- 7 Seši piegādātāji, kuri atbilda šiem kritērijiem, tika aicināti iesniegt piedāvājumu sarunu procedūrā CNECT/LUX/2020/NP0084 bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, bet tikai trīs no tiem faktiski iesniedza piedāvājumu.

- 8 2020. gada 30. oktobrī saskaņā ar Finanšu regulas 168. panta 4. punktu tika sagatavots novērtējuma ziņojums līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai. Tajā tika sarindoti divi piedāvājumi, bet trešais piedāvājums tika noraidīts, jo tas neatbilda atlases kritērijiem.
- 9 2020. gada 3. novembrī atbildīgais kredītrikotājs saskaņā ar novērtējuma ziņojumā ietverto ieteikumu pieņēma apstrīdēto lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu.
- 10 Pamatlīgumi par dezinfekcijas robotiem Eiropas slimnīcās (Covid-19) (turpmāk tekstā – “strīdīgie pamatlīgumi”) ar abiem izraudzītajiem pretendentiem tika noslēgti 2020. gada 19. novembrī, un *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* par to parakstīšanu ar paziņojumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu 2020/S 240-592299 tika paziņots 2020. gada 9. decembrī.
- 11 2020. gada 23. novembrī prasītājas iepazinās ar Komisijas paziņojumu presei, kurā tā bija informējusi, ka plāno iegādāties 200 dezinfekcijas robotus no īpaša budžeta, kas tiek piešķirts no ārkārtas atbalsta instrumenta.
- 12 Savā paziņojumā presei Komisija norādīja, ka lielākās daļas dalībvalstu slimnīcas ir paidušas vajadzību un interesi saņemt šos robotus, kas var dezinficēt pacientu standartizmēra palātas, izmantojot UV gaismu, tikai 15 minūšu laikā un tādējādi palīdzēt novērst un samazināt vīrusa izplatīšanos. Procesu kontrolējot operators, kas atrodas ārpus dezinficējamās telpas, lai izvairītos no jebkādas UV gaismas iedarbības. Šo dezinfekcijas robotu iegādei esot pieejams īpašs budžets no ārkārtas atbalsta instrumenta līdz pat 12 miljoniem EUR.
- 13 Ņemot vērā, ka Eiropas publiskajiem iepirkumiem veltītajā *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* pielikuma tiešsaistes versijā neviens paziņojums par līgumu attiecībā uz aplūkoto līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu nebija publicēts, kā arī nebija publicēta nekāda informācija attiecībā uz Komisijas lēmumu par aplūkoto līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, prasītājas 2020. gada 3. decembrī nosūtīja Komisijai vēstuli, kurā tās pauda bažas, ka publiskā iepirkuma jomas noteikumi, kas pamatojas uz Finanšu regulu, nav tikuši piemēroti. Tās arī lūdza Komisiju vai nu apturēt strīdīgos pamatlīgumus, vai tos izbeigt un atsaukt visus lēmumus par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, kas varētu tikt pieņemti, un aicināja Komisiju atkārtoti organizēt iepirkuma procedūru, iepriekš publicējot paziņojumu par līgumu.
- 14 2020. gada 9. decembrī prasītājas no paziņojuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu (OV 2020/S 240-592299) uzzināja, ka strīdīgie pamatlīgumi bija noslēgti jau 2020. gada 19. novembrī.
- 15 Sarunu procedūras bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas veikšana šajā paziņojumā par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu ir pamatota šādi:

“Ārkārtas steidzamība, ko noteikuši notikumi, kurus līgumslēdzēja iestāde nevarēja paredzēt un kuru apstākļi ir stingrā saskaņā ar direktīvā noteiktiem nosacījumiem.

Paskaidrojums:

Covid-19 pandēmija rada milzīgu spiedienu uz veselības aprūpes sistēmām pasaulē un Eiropā. Šajā kontekstā, lai veicinātu centienus steidzami nodrošināt darbinieku un pacientu lielāku drošību atsevišķās Eiropas slimnīcās un līdzīgās aprūpes iestādēs, Komisija nolēma, izmantojot ārkārtas atbalsta instrumentu (C(2020) 5162 final), sekmēt autonomu robotu iegādi iekštelpu dezinficēšanai. Dezinfekcijas roboti jau tiek izmantoti slimnīcu dezinfekcijai, un Komisija ir

apkopojusi vairākus ziņojumus no slimnīcām, kas Covid-19 krīzes laikā izmanto šo tehnoloģiju. Tomēr iegādāto robotu skaits nav pietiekams un neaptver visas slimnīcas, kurām ir tieši jātiek galā ar slimību. Komisija veic pasākumus, lai daļēji mazinātu šo problēmu.

Tāpēc ir vajadzīga ārkārtas sarunu procedūra bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, jo rīcība ir īpaši steidzama, ņemot vērā, ka Covid-19 otrais vilnis, kā paskaidrots iepriekš, šī dokumenta sagatavošanas laikā strauji izplatās. Atsevišķās dalībvalstīs rādītāji pašlaik ir augstāki nekā pirmā viļņa kulminācijas laikā, un tiek ziņots, ka veselības aprūpes resursi visā ES arvien vairāk tiek noslogoti. Tādējādi ir nepieciešams ātri nodod to rīcībā dezinfekcijas robotus, lai palīdzētu veselības aprūpes speciālistiem cīnīties ar pandēmiju.”

- 16 Pēc 2020. gada 9. decembra paziņojuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu 2020. gada 24. decembrī Komisija publicēja jaunu paziņojumu (OV 2020/S 251-626998), aizstādama Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV 2014, L 94, 65. lpp.), kas bija juridiskais pamats maksimums 200 dezinfekcijas robotu iegādei, ar Finanšu regulu.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 17 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt lēmumu veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas;
  - atcelt apstrīdēto lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu;
  - atcelt Komisijas 2020. gada 19. novembra lēmumu par strīdīgo pamatlīgumu noslēgšanu ar diviem citiem operatoriem;
  - atzīt strīdīgos pamatlīgumus par spēkā neesošiem;
  - uzdot Komisijai darīt zināmas iepirkuma specifikācijas, uz kuru pamata tika piešķirtas strīdīgo pamatlīgumu slēgšanas tiesības;
  - pieņemt starplēmumu par Komisijas atbildību, jo tā ir prettiesiski izmantojusi sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas;
  - pakārtoti – piespriest Komisijai izmaksāt tām atlīdzību 3 000 000 EUR apmērā iespējas zuduma dēļ;
  - piespriest atbildētājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tostarp prasītājām radušos izdevumus.
- 18 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- noraidīt prasību kā acīmredzami nepieņemamu;
  - pakārtoti – noraidīt prasību kā acīmredzami nepamatotu;
  - piespriest prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Par atcelšanas prasībām

Par pirmā prasījuma, ar kuru tiek lūgts atcelt lēmumu veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, pieņemamību

- 19 Iebildumu rakstā Komisija izvirza pirmā prasījuma nepieņemamību, jo prasītājām neesot nekādas intereses lūgt atcelt lēmumu veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas. Proti, Komisijas ieskatā – tā kā prasītājas nav piedalījušās līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, tām nav intereses celt prasību. Šajā ziņā Komisija apgalvo, ka tad, ja tiek atcelts lēmums izmantot sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, nebūt nav pārliecības, ka tā izsludinās jaunu iepirkumu, un nekas negarantējot, ka prasītājas tiks izraudzītas.
- 20 Prasītājas uzskata, ka pirmais prasījums ir pieņemams. Tās apgalvo, ka, lai apstrīdētu šī prasījuma pieņemamību, pret tām nevar atsaukties uz faktu, ka tās nav piedalījušās iepirkuma procedūrā, jo tās nepiedalījās tāpēc, ka Komisija nebija publicējusi paziņojumu par iepirkumu. To ieskatā, ja Vispārējā tiesa pirmo prasījumu noraidītu kā nepieņemamu šī iemesla dēļ, no tā izrietētu, ka konkurentiem nav iespējams apstrīdēt tiešu publiska līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu. Prasītājas uzskata, ka tās nepiedalījās procedūrā, pirmkārt, jo Komisija nebija publicējusi paziņojumu par iepirkumu, un, otrkārt, tas neizslēdz, ka tām ir interese celt prasību.
- 21 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tikai pasākumi, kas rada saistošas juridiskas sekas, kuras var ietekmēt trešo personu intereses, būtiski grozot to tiesisko stāvokli, ir akti, par kuriem var celt atcelšanas prasību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1971. gada 31. marts, Komisija/Padome, 22/70, EU:C:1971:32, 42. punkts; 1994. gada 2. marts, Parlaments/Padome, C-316/91, EU:C:1994:76, 8. punkts, un 2011. gada 13. oktobris, *Deutsche Post* un Vācija/Komisija, C-463/10 P un C-475/10 P, EU:C:2011:656, 36. punkts).
- 22 Lai noteiktu, vai tiesību akts, kuru lūdz atcelt, rada šādas sekas, ir jāaplūko tā būtība (spriedums, 1981. gada 11. novembris, *IBM/Komisija*, 60/81, EU:C:1981:264, 9. punkts), ņemot vērā kontekstu, kādā tas tika izstrādāts (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2000. gada 17. februāris, *Stork Amsterdam/Komisija*, T-241/97, EU:T:2000:41, 62. punkts), kā arī šī akta autora nolūku (spriedums, 2010. gada 26. janvāris, *Internationaler Hilfsfonds/Komisija*, C-362/08 P, EU:C:2010:40, 52. punkts; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2008. gada 17. jūlijs, *Athinaiki Techniki/Komisija*, C-521/06 P, EU:C:2008:422, 42., 46. un 52. punkts). Savukārt, vērtējot atcelšanas prasības pieņemamību, tiesību akta pieņemšanas formai principā nav nozīmes (spriedumi, 1981. gada 11. novembris, *IBM/Komisija*, 60/81, EU:C:1981:264, 9. punkts, un 2005. gada 7. jūlijs, *Le Pen/Parlaments*, C-208/03 P, EU:C:2005:429, 46. punkts).
- 23 Tikai tiesību akts, kurā Savienības struktūra nepārprotami un galīgi izsaka savu viedokli formā, kas ļauj noteikt tā raksturu, ir lēmums, kas var būt atcelšanas prasības priekšmets (spriedums, 2016. gada 13. decembris, *IPSO/ECB*, T-713/14, EU:T:2016:727, 20. punkts; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 1982. gada 26. maijs, Vācija un *Bundesanstalt für Arbeit/Komisija*, 44/81, EU:C:1982:197, 12. punkts).

- 24 Konkrētāk, attiecībā uz aktiem vai lēmumiem, kuru sagatavošana notiek vairākos posmos, jo īpaši iekšējās procedūras beigās, tikai tie pasākumi, kas galīgi nosaka Komisijas nostāju šīs procedūras beigās, izslēdzot starpposma pasākumus, kuru mērķis ir sagatavot galīgo lēmumu, ir apstrīdams akts (spriedumi, 2002. gada 7. marts, *Satellimages TV5/Komisija*, T-95/99, EU:T:2002:62, 32. punkts, un 2020. gada 16. decembris, *Balti Gaas/Komisija* un *INEA*, T-236/17 un T-596/17, nav publicēts, EU:T:2020:612, 88. punkts).
- 25 Tas, vai lēmums izmantot sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas ir akts, kurā ir galīgi pausta tā nostāja, un tas ir nelabvēlīgs prasītājam un var būt atcelšanas prasības priekšmets, ir jāpārbauda, ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus.
- 26 Šajā ziņā jāanalizē šī lēmuma saturs. Tas ir pirmais posms sarunu procedūrā bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, un šis lēmums tika pieņemts kā lietas materiāliem pievienots paziņojums, ko 2020. gada 18. septembrī parakstījusi “Mākslīgā intelekta un digitālās rūpniecības” direkcijas direktore. Šī dokumenta mērķis ir pamatot šādas procedūras veikšanu iepirkuma procedūrā “Dezinfekcijas roboti, lai palīdzētu cīnīties pret Covid-19 krīzi”.
- 27 Atbildot uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu, Komisija apgalvoja, ka lēmums veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas ir iekšējs akts, kas nerada nekādas juridiskas sekas ārpus tās iestādes jomas, kura pieņēmusi šo lēmumu. Tikai no brīža, kad Komisija nosūtīja individuālus aicinājumus iesniegt piedāvājumus, esot iespējams pieņemt, ka šim lēmumam ir juridiskas sekas. Proti, lēmums veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas neietekmējot tos tirgus dalībniekus, kuri varētu iesniegt piedāvājumu. Komisija piebilda, ka tikai publiskā iepirkuma procedūras darbību secība varēja radīt juridiskas sekas. Lēmums izmantot iepirkuma procedūru pats par sevi nevar radīt juridiskas sekas, un šis lēmums tās rada tikai ar tādu aktu starpniecību, kas tieši to īsteno, faktiski izpildot procedūru, piemēram, lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu.
- 28 Atbildot uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu, prasītājas uzsvēra, ka Komisijas prettiesiskā rīcība izrietēja no vairākiem lēmumiem, tostarp lēmuma izmantot sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, bet kuri ir nenovēršami savstarpēji saistīti, jo lēmuma izmantot šo procedūru rezultātā tika pieņemts apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu un galu galā tika atļauts noslēgt strīdīgos pamatlīgumus. Prasītājas uzskata, ka lēmums veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas nav jāuzskata par apstrīdētā lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu sagatavojošu aktu, jo tas rada uztveramas juridiskas sekas, ņemot vērā, ka puses, kuras netika aicinātas iesniegt piedāvājumu, *ipso facto* tika izslēgtas no dalības iepirkuma procedūrā un tām nebija nekādas iespējas iegūt līguma slēgšanas tiesības. Turklāt tirgus dalībnieki, kuri netika aicināti piedalīties šajā procedūrā, tika oficiāli informēti par pamatlīguma slēgšanas tiesību piešķiršanu tikai 2020. gada 9. decembrī ar pirmo paziņojumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu. Tālab prasītājas apgalvo, ka lēmumu izmantot sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas nevar izslēgt no pārbaudes Vispārējās tiesā.
- 29 Jākonstatē, ka lēmumā izmantot sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas ir norādīti iemesli, kālab ir jāizmanto šī procedūra. Tādējādi šajā dokumentā ir noteikta procedūras, kas piemērojama attiecīgajam iepirkumam, izvēle. Tomēr, kā Komisija ir uzsvērusi atbildē uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu, šim dokumentam nav adresātu un tas neskar tirgus dalībniekus, kuri ir aicināti iesniegt piedāvājumu saistībā ar šo līgumu. Tāpēc šajā procedūras posmā neviens tirgus dalībnieks netika aicināts iesniegt piedāvājumu, un līdz ar to nevienu tirgus dalībnieku nevarēja izslēgt.

- 30 Tādējādi prasītājām nelabvēlīgs lēmums ir lēmums tās neaicināt iesniegt piedāvājumu, un tas šajā gadījumā ir apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu. Tālab ar nosacījumu, ka prasītājas par to ir uzzinājušas, tās var celt prasību par pēdējo tiesību aktu, kas bija pieejams prasības celšanas brīdī un kas izslēdza tās no procedūras. Tomēr lēmums izmantot sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas nav lēmums, kas ietekmē prasītāju intereses, ņemot vērā, ka tās ar šo lēmumu nav izslēgtas no attiecīgās iepirkuma procedūras. Prasības celšanas brīdī Komisija jau 2020. gada 3. novembrī bija pieņēmusi lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, ar kuru līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas galīgi un kura rezultātā prasītājas tika galīgi izslēgtas no aplūkotās iepirkuma procedūras.
- 31 Tāpēc lēmumam veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas ir sagatavojošs raksturs.
- 32 Runājot par prasītāju argumentu, ka attiecībā uz tām nevar norādīt uz faktu, ka tās nav piedalījušās iepirkuma procedūrā, lai apstrīdētu to prasības par lēmumu veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas pieņemamību, jāatgādina, ka uz iespējamiem pārkāpumiem, kas pieļauti pasākumos, kuriem ir tikai sagatavojošs raksturs, var atsaukties, lai pamatotu prasību, kas vērsta pret galīgo aktu, kura sagatavošanas posmā tie pieļauti (skat. spriedumu, 2020. gada 16. decembris, *Balti Gaas/Komisija un INEA*, T-236/17 un T-596/17, nav publicēts, EU:T:2020:612, 101. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā gadījumā prasītājas ar otro prasījumu lūdz atcelt apstrīdēto lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, kas principā tām dod iespēju atsaukties uz visiem pārkāpumiem, kuri ietekmē izvēli veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, ciktāl prasījums atcelt apstrīdēto lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu ir pieņemams.
- 33 Tāpēc pirmais prasījums atcelt lēmumu veikt sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas ir jāatzīst par nepieņemamu.

Par otrā prasījuma attiecībā uz apstrīdētā lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu atcelšanu pieņemamību

- 34 Iebildumu rakstā Komisija izvirza otrā prasījuma nepieņemamību, jo prasītājām neesot nekādas intereses lūgt atcelt apstrīdēto lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu. Proti, Komisija uzskata – tā kā prasītājas nav piedalījušās līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, tām neesot intereses celt prasību. Šajā ziņā Komisija apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu atcelšana nenozīmē, ka prasītājas tikšot izraudzītas, jo tās nav pretendenti vidū.
- 35 Prasītājas apgalvo, ka otrais prasījums ir pieņemams. Pirmām kārtām, prasītājas uzskata, ka attiecībā uz tām nevar norādīt uz faktu, ka tās nav piedalījušās iepirkuma procedūrā, lai apstrīdētu to prasības pieņemamību, jo tās nepiedalījās tāpēc, ka Komisija nebija publicējusi paziņojumu par iepirkumu. To ieskatā, ja Vispārējā tiesa otro prasījumu noraidītu kā nepieņemamu šī iemesla dēļ, no tā izrietētu, ka konkurentiem nav iespējams apstrīdēt tiešu publiska līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu. Prasītāju ieskatā apstākļi, ka tās nebija iesaistītas procedūrā, neizslēdz, ka tām ir interese celt prasību. Proti, tās uzskata, ka apstrīdētā lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu atcelšanas sekas būtu tādas, ka attiecībā pret to konkurentiem tiktu atjaunoti vienlīdzīgi konkurences apstākļi.

- 36 Otrām kārtām, prasītājas apgalvo, ka apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu tās skar tieši un individuāli. Proti, prasītājas norāda, ka, pirmkārt, tās darbojās tajā pašā tirgū, kurā darbojas pretendenti, kuriem tika piešķirtas aplūkotās līguma slēgšanas tiesības, un, otrkārt, tās varēja piegādāt robotus, kas atbilda paziņojumā par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu aprakstītajiem kvalitātes kritērijiem. Tālab prasītājas apgalvo, ka tās varējušas būt pretendenti, kuri ir tiesīgi piedalīties Komisijas organizētā publisko līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, lai iegūtu pamatlīguma slēgšanas tiesības.
- 37 Kā atgādināts šī sprieduma 21. punktā, tikai pasākumi, kas rada saistošas juridiskas sekas, kuras var ietekmēt trešo personu intereses, būtiski grozot to tiesisko stāvokli, ir akti, par kuriem var celt atcelšanas prasību, un ir apstrīdami tiesību akti.
- 38 Turklāt jāatgādina, ka interese celt prasību un *locus standi* ir atšķirīgi pieņemamības nosacījumi, kuri fiziskai vai juridiskai personai ir jāizpilda kumulatīvi, lai tā būtu tiesīga celt atcelšanas prasību saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu (skat. spriedumu, 2015. gada 17. septembris, *Mory u.c./Komisija*, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 62. punkts un tajā minētā judikatūra).

– *Par apstrīdama tiesību akta raksturu*

- 39 Kā izriet no šī sprieduma 23. punkta, tikai akts, ar kuru tā autors nepārprotami un galīgi pauž savu nostāju formā, kas ļauj noteikt tā raksturu, ir lēmums, par kuru var celt atcelšanas prasību.
- 40 Šajā gadījumā, kā norādīts šī sprieduma 30. punktā, prasītājas netika izslēgtas no sarunu procedūras bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas 2020. gada 18. septembra lēmuma veikt šo procedūru dēļ, kurā vēl nebija noteikti tirgus dalībnieki, kas aicināti piedalīties šajā procedūrā, un līdz ar to tie tirgus dalībnieki, kuri no tās izslēgti. Ar aicinājumiem iesniegt piedāvājumu, ko Komisija nosūtīja sešiem tirgus dalībniekiem, tika noteikts, kuri tirgus dalībnieki ir aicināti piedalīties šajā procedūrā un kuri nav. Tomēr šajā procedūrā paziņojums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu diviem pretendentiem bija akts, kas, to publicējot, ļāva prasītājam iepazīties ar šīs procedūras veikšanu šī līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai. Līdz ar to apstrīdētā lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu automātiskas sekas bija tādas, ka prasītājam tika liegta iespēja piedalīties šajā procedūrā un ar to pašu tās tika izslēgtas no šīs procedūras. Tādējādi, lēmums par apstrīdēto līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu ietekmējis prasītāju tiesisko stāvokli, jo tajā tika galīgi noteikts to kā tirgus dalībnieku, kas izslēgti no sarunu procedūras bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, tiesiskais stāvoklis.
- 41 Tāpēc apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu ir apstrīdams akts.

– *Par prasītāju interesi celt prasību*

- 42 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru atcelšanas prasība, ko cēlusi fiziska vai juridiska persona, ir pieņemama tikai tad, ja šai personai ir interese, lai apstrīdētais akts tiktu atcelts. Šāda interese nozīmē, ka apstrīdētā akta atcelšanai pašai par sevi var būt juridiskas sekas un tādējādi prasības rezultātā var rasties priekšrocības lietas dalībniekam, kurš to ir cēlis. Pierādījums par šādu interesi, kas jāizvērtē dienā, kad prasība tiek celta, un kas ir jebkuras prasības tiesā galvenais un pirmais nosacījums, jāiesniedz prasītājam (spriedumi, 2018. gada 18. oktobris, *Gul Ahmed Textile Mills/Padome*, C-100/17 P, EU:C:2018:842, 37. punkts, un 2019. gada 27. marts, *Canadian Solar Emea u.c./Padome*, C-236/17 P, EU:C:2019:258, 91. punkts).

- 43 Tādēļ jāpārbauda, vai apstrīdētā lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu iespējama atcelšana prasītājam šajā gadījumā var radīt priekšrocības.
- 44 Komisija apgalvo, ka tas tā nav, jo šāda atcelšana nenozīmētu, ka prasītājas tiktu izraudzītas, ņemot vērā, ka tās nav piedalījušās līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā.
- 45 Šajā ziņā jāatgādina, ka dalība līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā principā pamatoti var būt nosacījums, kura izpilde tiek prasīta, lai pierādītu, ka konkrētajai personai ir interese iegūt attiecīgā līguma slēgšanas tiesības vai ir risks, ka tiks nodarīts kaitējums, jo minētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, iespējams, ir prettiesisks. Tomēr gadījumā, kad uzņēmums sarunu procedūrā bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas nav iesniedzis piedāvājumu, jo tas nav ticis aicināts iesniegt piedāvājumu, būtu pārmērīgi un pat pretrunīgi prasīt, lai tas būtu piedalījies minētajā procedūrā, lai gan, lai piedalītos šādā procedūrā, ir nepieciešams, ka līgumslēdzēja iestāde aicina iesniegt piedāvājumu (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2022. gada 26. janvāris, *Leonardo/Frontex*, T-849/19, EU:T:2022:28, 25.–28. punkts).
- 46 Šajā gadījumā jākonstatē, ka prasītājas nevarēja zināt par sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas un ka tās netika aicinātas iesniegt piedāvājumus šajā procedūrā. Tālab tām nevar pārnest, ka tās nav piedalījušās šajā procedūrā.
- 47 Turklāt jāpārbauda, vai prasītājas ir tirgus dalībnieki, kuri darbojas tirgū, uz kuru attiecas aplūkotā sarunu procedūra bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas.
- 48 Šajā ziņā no 2020. gada 24. decembra paziņojuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu izriet, ka aplūkotā iepirkuma mērķis bija tāds, ka Komisija iegādājas 200 autonomus dezinfekcijas robotus, kas kā dezinfekcijas metodi izmanto UV gaismu, lai tos piegādātu slimnīcām Eiropā. Prasītājas savā prasības pieteikumā ir norādījušas, ka tās ražo “portatīvu dezinfekcijas robotu “Ultra-V”, kas ir viedais dezinfekcijas robots, kurš izmanto UVC gaismas tehnoloģiju pastāvīgai attīrīšanas efektivitātei”. Prasītājas prasības pieteikuma pielikumā ir iesniegušas pierādījumus par robotu “Ultra-V”, kā arī šī robota zinātniskos novērtējumus, kas veikti Apvienotās Karalistes valsts veselības aprūpes dienestam. No šīs informācijas izriet, ka prasītājas ražo dezinfekcijas robotu, kurš izmanto ultravioletos starus.
- 49 Tomēr Komisija tiesas sēdē norādīja, ka prasītājas nevarēja tikt aicinātas piedalīties aplūkotajā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, jo šīs procedūras mērķis bija iegādāties autonomus robotus, kas varētu pārvietoties vieni paši, bet prasītāju ražotā robota “Ultra-V” gadījumā tas tā neesot.
- 50 Šajā ziņā jānorāda, ka šī prasība nav ietverta nedz Komisijas piemērotajos uzņēmumu, kuriem paredzēts sūtīt aicinājumu iesniegt piedāvājumus, atlases kritērijos, nedz līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijos, kuri publicēti 2020. gada 24. decembra paziņojumā par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu. Tomēr Komisija uzskata, ka šī prasība ir attiecīgā publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas priekšmets, jo minētā paziņojuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu II.1.4. sadaļā “Saīsināts apraksts” ir norādīts, ka Komisija iegādāsies maksimums 200 robotus – autonomus dezinfekcijas robotus, kas izmanto ultravioletos starus un ir viegli lietojami.

- 51 No prasītāju sniegtās informācijas izriet, ka to ražotajam robotam “Ultra-V” operatora iesaistīšanās ir nepieciešama tikai sagatavošanas posmā pirms dezinficēšanas procesa. Proti, šis robots darbojas, izmantojot sešus sensorus, ko sauc par “Spectromes” un kurus operators pirms dezinficēšanas ievieto ierīcē. Iztaujātas tiesas sēdē, prasītājas precizēja, ka operatoram sensori tikai jāievieto ierīcē pirms dezinficēšanas un pēc tam robots pats pārvietojas ar šiem sensoriem, kas tam ļauj pielāgoties jebkurai telpai un padara šo dezinficēšanas risinājumu ar ultravioletajiem stariem efektīvāku. Bez tam sensori tiek ievietoti vienreiz un nav jāizņem pirms atkārtotas tās pašas telpas dezinficēšanas. No tā izriet, ka dezinficēšanas procesā cilvēka iesaistīšanās robota “Ultra-V” darbībā nav nepieciešama.
- 52 Ņemot vērā iepriekš minēto un tā kā 2020. gada 24. decembra paziņojumā par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu nav precizēta nepieciešamā robotu autonomijas pakāpe, jāuzskata, ka prasītāju ražotais robots “Ultra-V” ir autonomus un viegli lietojams robots, kā noteikts paziņojumā par līgumu.
- 53 No tā izriet, ka prasītājas ir sniegušas pietiekamu informāciju, lai pierādītu, ka tās darbojās autonomo dezinfekcijas robotu, kas izmanto ultravioletos starus un uz kuriem attiecās sarunu procedūra bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, tirgū.
- 54 Turklāt jāatgādina, ka vienai prasītājai ir interese lūgt atcelt tiesību aktu, lai panāktu, ka Eiropas Savienības tiesa konstatē pret to pieļautu prettiesisku rīcību, ja šāds konstatējums var būt pamats iespējamai prasībai par zaudējumu atlīdzību, kuras mērķis ir sekmēt ar apstrīdēto tiesību aktu radīto zaudējumu atbilstošu atlīdzināšanu (skat. spriedumu, 2014. gada 5. septembris, *Éditions Odile Jacob*/Komisija, T-471/11, EU:T:2014:739, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 55 Tomēr ar savu pirmo pamatu prasītājas apstrīd tieši izvēli izmantot šo ārkārtas procedūru un norāda, ka nebija izpildīti Finanšu regulas I pielikuma 11.1. punkta otrās daļas c) apakšpunktā paredzētie nosacījumi šīs procedūras izmantošanai.
- 56 No tā izriet, ka prasītāju izvirzīto atcelšanas prasījumu mērķis ir konstatēt prettiesisku rīcību, ko attiecībā uz tām ir pieļāvusi Komisija aplūkotojā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, ja šāds konstatējums var būt pamats to prasījumiem par zaudējumu atlīdzību. Prasītājas to apstiprināja tiesas sēdē, precizējot, ka atlīdzības saņemšana no Komisijas ļautu atjaunot līdzsvaru tirgū.
- 57 No visas iepriekš izklāstītās informācijas izriet, ka prasītājām ir interese lūgt atcelt apstrīdēto lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu.

– Par prasītāju “*locus standi*”

- 58 Saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu jebkura fiziska vai juridiska persona var celt prasību pret tiesību aktu, kas adresēts šai personai vai skar viņu tieši un individuāli, un pret reglamentējošu aktu, kas viņu skar tieši, bet nav saistīts ar īstenošanas pasākumiem.
- 59 Tā kā jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu adresāti ir aplūkotā līguma slēgšanas tiesību saņēmēji, nevis prasītājas un ka šāds lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu nav vispārpiemērojams reglamentējošs akts, jāpārbauda, vai šis lēmums prasītājas skar tieši un individuāli.

- 60 Pirmām kārtām, attiecībā uz jautājumu, vai apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu prasītājas skar tieši, jāatgādina, ka LESD 263. panta ceturtajā daļā ietvertais nosacījums, saskaņā ar kuru pasākumam, kas ir prasības priekšmets, fiziskā vai juridiskā persona jāskar tieši, paredz, ka kumulatīvi jābūt ievērotiem diviem nosacījumiem, proti, pirmkārt, apstrīdētajam pasākumam ir tieši jāietekmē attiecīgās personas tiesiskais stāvoklis un, otrkārt, nav pieļauta nekāda rīcības brīvība šī pasākuma adresātiem, kuri atbildīgi par tā īstenošanu, kas ir pavisam automātiska un izriet tikai no Savienības tiesiskā regulējuma, nepiemērojot citus starpnoteikumus (skat. spriedumu, 2022. gada 14. jūlijs, Itālija un *Comune di Milano*/Padome un Parlaments (Eiropas Zāļu aģentūras galvenā mītne), C-106/19 un C-232/19, EU:C:2022:568, 61. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 61 Secīgi jāpārbauda, vai prasītājas atbilst šīm abām prasībām.
- 62 Pirmkārt, jāpārbauda, vai apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu tieši ietekmē prasītāju tiesisko stāvokli.
- 63 Šajā ziņā no šī sprieduma 40. punkta izriet, ka apstrīdētā lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu sekas bija tādas, ka prasītājām tika galīgi liegta iespēja piedalīties sarunu procedūrā bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas un līdz ar to prasītājas tika izslēgtas no tās. Tādējādi apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu tieši ietekmēja prasītāju tiesisko stāvokli, galīgi nosakot to kā tirgus dalībnieku, kuri izslēgti no sarunu procedūras bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, tiesisko stāvokli.
- 64 Tomēr prasītāju tiesisko stāvokli apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu var skart tieši tikai tad, ja tās var pierādīt, ka tās ir tirgus dalībnieki, kas darbojas attiecīgajā tirgū.
- 65 Šajā lietā, kā izriet no šī sprieduma 47.–53. punkta, prasītājas ir sniegušas pietiekamu informāciju, lai pierādītu, ka tās darbojas autonomo dezinfekcijas robotu, kas izmanto ultravioletos starus, tirgū.
- 66 Otrkārt, apstrīdētajā lēmumā par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu divi tirgus dalībnieki tika norādīti kā galīgie aplūkoto līguma slēgšanas tiesību saņēmēji ar tūlītēju un saistošu iedarbību. Ņemot vērā, ka šis lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu šajā ziņā rada juridiskas sekas, neparedzot nekādus papildu pasākumus, šī sprieduma 60. punktā minētā otrā prasība ir izpildīta.
- 67 No tā izriet, ka apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu prasītājas ir skāris tieši.
- 68 Otrām kārtām, attiecībā uz to, vai apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu ietekmē prasītājas individuāli, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka citi subjekti, kuriem lēmums nav adresēts, var tikt uzskatīti par individuāli skartiem tikai tad, ja šis lēmums attiecas uz tiem noteiktu tiem piemītošu īpašo raksturiezīmju dēļ un saistībā ar kādu faktu, kas tos izceļ salīdzinājumā ar kādu citu un tādējādi tos nošķir tādā pašā veidā kā adresātu (spriedums, 1963. gada 15. jūlijs, *Plaumann*/Komisija, 25/62, EU:C:1963:17, 223. punkts; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2022. gada 20. janvāris, *Deutsche Lufthansa*/Komisija C-594/19 P, EU:C:2022:40, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 69 Tāpēc jāpārbauda, vai apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu prasītājas ietekmē vai nu tām raksturīgu īpašu pazīmju dēļ, vai tādu faktisku apstākļu dēļ, kas tās atšķir no visām citām personām.
- 70 Šajā ziņā no pastāvīgās judikatūras izriet, ka tad, ja lēmums skar tādu personu grupu, kas ir identificētas vai identificējamās šī akta pieņemšanas brīdī, ņemot vērā šīs grupas locekļus raksturojošus kritērijus, šis akts var šīs personas skart individuāli, jo tās pieder pie ierobežota uzņēmēju loka (spriedums, 2008. gada 13. marts, Komisija/*Infront WM*, C-125/06 P, EU:C:2008:159, 71. un 72. punkts; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2022. gada 12. jūlijs, *Nord Stream 2*/Parlaments un Padome, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 158. un tajā minētā judikatūra).
- 71 Īpašajos apstākļos, kad līgumslēdzēja iestāde ir izmantojusi sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, lai atlasītu uzņēmumus, kuriem sūtīt aicinājumu iesniegt piedāvājumu, tirgus dalībnieks, kurš nav aicināts piedalīties minētajā procedūrā, lai gan tas varēja izpildīt līgumslēdzējas iestādes piemērotos kritērijus, ir jāuzskata par piederīgu ierobežotam konkurentu lokam, kuri var iesniegt piedāvājumu, ja tie būtu aicināti piedalīties procedūrā.
- 72 Šajā lietā iebildumu rakstā Komisija paskaidroja, ka kritēriji, kas tika izmantoti, lai noteiktu tirgus dalībniekus, kurus aicināt piedalīties aplūkotajā procedūrā, bija *CE* zīme, ražošanas jauda vismaz 20 vienības mēnesī un pieredze robotu uzstādīšanā slimnīcās – vismaz 10 roboti. Iztaujāta tiesas sēdē, Komisija apstiprināja, ka šie kritēriji bija arī atlases kritēriji, kas izmantoti aplūkotajā procedūrā.
- 73 Tādējādi Komisijas izmantotie kritēriji to tirgus dalībnieku izvērtēšanai, kurus aicināt uz sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas, bija nodoti prasītāju rīcībā tiesvedības kontekstā. Turklāt, tiesas sēdē izjautātas par to, vai tās atbilst šiem kritērijiem un vai tās šajā ziņā ir iesniegušas pierādījumus, prasītājas atsaucās uz sava prasības pieteikuma A.8. pielikumu.
- 74 Pirmkārt, attiecībā uz *CE* zīmes kritēriju prasītājas tiesas sēdē apgalvoja, ka to robotam “Ultra-V” ir *CE* zīme, ņemot vērā, ka viena no tām ir holandiešu sabiedrība, kas šos robotus piegādā Savienībā. Turklāt, kā prasītājas norādīja prasības pieteikumā, robota “Ultra-V” instrukcijā ir norādīta marķējuma *CE* zīme. Tādēļ jāuzskata, ka minētais robots atbilst šim kritērijam.
- 75 Otrkārt, attiecībā uz ražošanas jaudas kritēriju prasītājas tiesas sēdē apstiprināja, ka tās atbilst šim kritērijam un pat spēj palielināt savu ražošanas jaudu. Tomēr jānorāda, ka prasītājas nav iesniegušas nevienu pierādījumu nedz prasības pieteikumā, tostarp tā A.8. pielikumā, nedz replikas rakstā, kas pierādītu, ka to ražošanas jauda varēja sasniegt 20 robotus mēnesī.
- 76 Treškārt, kas attiecas uz kritēriju saistībā ar to pieredzi piegādāt robotus slimnīcām, jānorāda, ka prasītājas ir iesniegušas pētījumus, ko veikušas Apvienotās Karalistes universitātes slimnīcas, un ziņojumu, ko sagatavojuši divi *North West Anglia NHS Foundation Trust* higiēnas speciālisti, no kura tostarp izriet, ka tās ir piegādājušas robotus Apvienotās Karalistes veselības aprūpes slimnīcām vismaz kopš 2015. gada aprīļa. Tomēr šie pierādījumi neļauj noteikt precīzu uzstādīto robotu skaitu.
- 77 Tādējādi, pat pieņemot, ka prasītājas slimnīcām ir piegādājušas vismaz desmit robotus, tās tomēr nav pierādījušas, ka to ražošanas jaudas mēneša apjoms robotam “Ultra-V” sasniedza vērtību, ko Komisija bija noteikusi, lai izvēlētos tirgus dalībniekus, kurus aicināt iesniegt piedāvājumu.

- 78 No tā izriet, ka prasītājas nav sniegušas pietiekamus pierādījumus tam, ka tās varēja izpildīt Komisijas piemērotos kritērijus to uzņēmēju atlasei, kam sūtīt aicinājumu iesniegt piedāvājumu sarunu procedūrā bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas. Līdz ar to prasītājas nav sniegušas pierādījumus, ka tās pieder ierobežotam uzņēmēju lokam, kurus var aicināt iesniegt piedāvājumu un kuri var iesniegt piedāvājumu. No tā izriet, ka apstrīdētais lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu prasītājas individuāli neskar.
- 79 Tāpēc otrais prasījums attiecībā uz lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu atcelšanu ir nepieņemams.

Par trešā un ceturtnā prasījuma, ar kuriem tiek lūgts atcelt Komisijas lēmumu par strīdīgo pamatlīgumu noslēgšanu un atzīt tos par spēkā neesošiem, pieņemamību

- 80 Komisija norāda, ka trešais un ceturtnais prasījums esot nepieņemami, ciktāl ar tiem tiek lūgts atcelt Komisijas lēmumu par strīdīgo pamatlīgumu noslēgšanu un atzīt tos par spēkā neesošiem. Komisija apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu atcelšana nepadarīšot jau parakstītos līgumus par spēkā neesošiem, jo šie līgumi ir pakļauti tikai tiesai, kas izskata līgumiskus strīdus, un tos nevar atcelt Savienības tiesa atbilstoši atcelšanas prasībai, kas celta uz LESD 263. panta pamata.
- 81 Attiecībā uz jautājumu par to, vai lēmums noslēgt pamatlīgumus ir apstrīdams akts, jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 263. pantu Savienības tiesa pārbauda tikai to Savienības iestāžu un struktūru pieņemto aktu tiesiskumu, kuri rada saistošas tiesiskas sekas attiecībā uz trešām personām.
- 82 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prasījumi saistībā ar LESD 263. pantu atcelt iestāžu pieņemtos tiesību aktus tikai līgumiskā kontekstā, no kuriem tie nav atdalāmi, ir nepieņemami (skat. rīkojumu, 2018. gada 3. oktobris, *Pracsis* un *Conceptexpo Project*/Komisija un *EACEA*, T-33/18, nav publicēts, EU:T:2018:656, 62. punkts un tajā minētā judikatūra; šajā nozīmē skat. arī spriedumus, 2010. gada 17. jūnijs, *CEVA*/Komisija, T-428/07 un T-455/07, EU:T:2010:240, 52. punkts, un 2013. gada 29. janvāris, *Cosepuri/EFSA*, T-339/10 un T-532/10, EU:T:2013:38, 26. punkts).
- 83 Šajā lietā prasītājas lūdz atcelt Komisijas 2020. gada 19. novembra lēmumu par strīdīgo pamatlīgumu noslēgšanu un atzīt par spēkā neesošiem minētos pamatlīgumus, kas noslēgti starp Komisiju un izraudzītajiem pretendentiem. Šajā ziņā pietiek konstatēt, ka, pirmkārt, pamatlīgumu parakstīšana pēc definīcijas ir neatņemama līguma slēgšanas procesa sastāvdaļa un šajā lietā saistībā ar to nevar identificēt lēmumu, kas ir nodalāms no minētā procesa, un, otrkārt, minētie pamatlīgumi rada un pilnībā izsmel visas to līgumiskās attiecības, kas vieno attiecīgās līgumslēdzējas puses, attiecībā uz kurām prasītājas ir trešās personas.
- 84 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka trešais un ceturtnais prasījums, ciktāl tie attiecas uz lēmuma noslēgt pamatlīgumus, kā arī minēto pamatlīgumu, kas noslēgti starp Komisiju un izraudzītajiem pretendentiem, atcelšanu, ir nepieņemami.
- 85 Ņemot vērā iepriekš minēto, atcelšanas prasījumi ir jānoraida kā nepieņemami.

Par prasību par zaudējumu atlīdzību

- 86 Prasītājas lūdz atlīdzināt kaitējumu par iespējas iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā zudumu, jo Komisija sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas esot veikusi prettiesiski. Prasītājas uzskata, ka šie zaudējumi ir jāuzskata par reāliem un droši zināmiem, jo tās ir galīgi zaudējušas iespēju iegūt līguma slēgšanas tiesības. Tās apgalvo, ka Komisijas atteikuma atklāt tehniskos un piešķiršanas kritērijus, uz kuriem pamatojoties tika piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, dēļ tās nevar pamatot faktu, ka tās faktiski būtu ieguvušas līguma slēgšanas tiesības. Tādējādi, lai vēlākā posmā noteiktu zaudējumu atlīdzības apmēru, prasītājas lūdz, galvenokārt – uzdot Komisijai darīt zināmas iepirkuma specifikācijas, uz kurām pamatojoties tika piešķirtas strīdīgo pamatlīgumu slēgšanas tiesības, un lemt par Komisijas atbildību, jo tā sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas esot veikusi prettiesiski. Pakārtoti – tās lūdz samaksāt atlīdzību 3 000 000 EUR apmērā.
- 87 Komisija šos argumentus apstrīd.
- 88 Vispirms jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 340. panta otro daļu ārpuslīgumiskās atbildības jomā Savienība saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, ko radījušas Savienības iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus.
- 89 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Savienības ārpuslīgumiskās atbildības par tās iestāžu prettiesisku rīcību iestāšanās LESD 340. panta otrās daļas izpratnē ir atkarīga no tā, vai ir izpildīti visi nosacījumi, proti, apgalvotā rīcība ir prettiesiska, zaudējumi ir reāli un pastāv cēloņsakarība starp apgalvoto rīcību un norādīto kaitējumu. Ja kāds no nosacījumiem nav izpildīts, prasība ir jānoraida kopumā, nepastāvot vajadzībai pārbaudīt citu nosacījumu izpildi (skat. spriedumu, 2013. gada 15. oktobris, *Evropaïki Dynamiki*/Komisija, T-474/10, nav publicēts, EU:T:2013:528, 215. punkts un tajā minētā judikatūra; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2008. gada 9. septembris, *FIAMM u.c./Padome un Komisija*, C-120/06 P un C-121/06 P, EU:C:2008:476, 106. un 164.–166. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 90 Šajā lietā vispirms jāizvērtē otrais Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās nosacījums, kas izklāstīts šī sprieduma 89. punktā, proti, nosacījums, kura mērķis ir noteikt, vai prasītājas ir pierādījušas to norādītā kaitējuma esamību.
- 91 Attiecībā uz nosacījumu par zaudējumu esamību – Savienības atbildība iestājas tikai tad, ja prasītājs ir faktiski cietis “reālus un droši zināmus” zaudējumus. Tālab prasītājam Savienības tiesai ir jāsniedz pierādījumi, lai pierādītu šādu zaudējumu esamību un apmēru (skat. spriedumu, 2011. gada 8. novembris, *Idromacchine u.c./Komisija*, T-88/09, EU:T:2011:641, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 92 Šajā ziņā jāatzīmē, ka prasītāju norādītais kaitējums ir iespējas iesniegt piedāvājumu publiska iepirkuma procedūrā zudums. Tomēr, kā norāda Komisija, fakts, ka tiek iesniegts piedāvājums, nerada priekšrocību pretendētam, jo tas negarantē, ka pretendents varēs iegūt līguma slēgšanas tiesības. Tālab iespējas iesniegt piedāvājumu zudums nav reāls un droši zināms kaitējums, par kuru var saņemt atlīdzību, bet gan hipotētisks kaitējums.
- 93 Ciktāl prasītājas būtībā atsaucas uz kaitējumu iespējas iegūt līguma slēgšanas tiesības zuduma dēļ, jāatgādina, ka no judikatūras izriet, ka šādas iespējas iegūt līguma slēgšanas tiesības zudums ir reāls un droši zināms kaitējums tikai tad, ja, nepastāvot iestādes nepareizai rīcībai, nav šaubu, ka

prasītājas būtu ieguvušas minētā līguma slēgšanas tiesības (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2011. gada 22. jūnijs, *Evropaiki Dynamiki/Komisija*, T-409/09, EU:T:2011:299, 85. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 94 Prasītājas pašas atzīst, ka, lai aplēstu to ciesto kaitējumu, jāņem vērā iespējamība, ka tās būtu ieguvušas līguma slēgšanas tiesības. Šajā ziņā atlīdzības summa, ko prasītājas lūdz pakārtoti, atbilst neto peļņai, ko tās būtu guvušas, ja tām būtu piešķirtas līguma slēgšanas tiesības.
- 95 Jāpārbauda, vai prasītājas ir sniegušas pierādījumus, lai pierādītu, ka tās būtu ieguvušas līguma slēgšanas tiesības gadījumā, ja tās būtu aicinātas uz sarunu procedūru bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas.
- 96 Šajā ziņā prasītājas apgalvo, ka tām nebija pieejami tehniskie un piešķiršanas kritēriji, uz kuriem pamatojoties tika piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, un ar piekto prasījumu tās lūdza Vispārējo tiesu uzdot Komisijai darīt zināmas iepirkuma specifikācijas, uz kuru pamata tika piešķirtas strīdīgo pamatlīgumu slēgšanas tiesības. Tomēr jānorāda, ka prasītājām bija pieejami piešķiršanas kritēriji, kas tika izmantoti aplūkotojā iepirkumā un kas bija publicēti 2020. gada 24. decembra paziņojumā par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu.
- 97 Šajā lietā 2020. gada 24. decembra paziņojuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu II.1.4. sadaļā "Saisināts apraksts" bija norādīts, ka līguma priekšmets Komisijai bija maksimums 200 tādu autonomu dezinfekcijas robotu iegāde, kas izmanto ultravioletos starus un ir viegli lietojami. II.2.5. sadaļā "Piešķiršanas kritēriji" šis pats paziņojums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu ietvēra īsu attiecīgā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kritēriju aprakstu. Precīzāk, runa bija par trim kvalitatīviem kritērijiem, proti, pirmkārt – dezinfekcijas robota tehnisko izcilību un gatavību (kas it īpaši attiecas uz dezinfekcijas procesa kvalitāti, efektivitāti un ātrumu, robota autonomiju, darba apjomu, lietošanas ērtību), otrkārt – izmantotās pieejas kvalitāti, lai nodrošinātu piegādi izvēlētajai slimnīcai četru nedēļu laikā pēc pasūtījuma veikšanas un lai nodrošinātu slimnīcas personāla turpmāku apmācību, sniegtu atbalstu un veiktu apkopi, un, treškārt – atbildes laiku tehniskās palīdzības un tehniskās apkopes sniegšanai.
- 98 Prasītājas apgalvo, ka tās ir starptautiska sabiedrība medicīnas tehnoloģiju un infekciju profilakses un kontroles jomā un ražo portatīvo dezinfekcijas robotu "Ultra-V", kas izmanto ultravioleto staru tehnoloģiju. Prasītājas arī apgalvo, ka tās būtu varējušas sniegt atbilstošu atbildi uz katru no šī sprieduma 97. punktā aprakstītajiem piešķiršanas kritērijiem.
- 99 Tomēr attiecībā uz piešķiršanas kritērijiem, kas attiecas, pirmkārt, uz piegādes kvalitāti un ātrumu izvēlētajai slimnīcai un slimnīcas personāla turpmāku apmācību un, otrkārt, uz atbildes laiku tehniskās palīdzības sniegšanai un apkopes veikšanai, prasītājas nav iesniegušas nekādu informāciju, kas varētu pamatot prasības pieteikuma 20. punktā izteikto apgalvojumu, ka tās būtu varējušas izpildīt šos kritērijus.
- 100 No visas iepriekš izklāstītās informācijas izriet, ka prasītājas nav pierādījušas, ka nav šaubu, ka tās būtu ieguvušas minētā līguma slēgšanas tiesības, ja tās būtu aicinātas iesniegt piedāvājumu sarunu procedūrā bez iepriekšējas paziņojuma par līgumu publicēšanas.
- 101 Tāpēc nav jāizdod rīkojums Komisijai darīt zināmas iepirkuma specifikācijas, uz kuru pamata tika piešķirtas strīdīgo pamatlīgumu slēgšanas tiesības.

- 102 No tā izriet, ka nosacījums par kaitējuma esamību, lai saskaņā ar LESD 340. panta otro daļu iestātos Savienības ārpuslīgumiskā atbildība, nav izpildīts.
- 103 Ņemot vērā nosacījumu, no kuriem ir atkarīga Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās LESD 340. panta otrās daļas izpratnē, kumulatīvo raksturu, pārējie šajā ziņā judikatūrā izvirzītie nosacījumi nav jāpārbauda.
- 104 Šādos apstākļos prasība par zaudējumu atlīdzību un prasība kopumā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 105 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs, tām jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ieskaitot izdevumus par pagaidu noregulējuma tiesvedību, saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

nospiež:

1) Prasību noraidīt.

2) *Inivos Ltd* un *Inivos BV* atlīdzina tiesāšanās izdevumus, tostarp tiesāšanās izdevumus saistībā ar pagaidu noregulējuma tiesvedību.

Spielmann

Mastroianni

Brkan

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2023. gada 21. februārī.

[Paraksti]